



SAMRÅDSREDOGÖRELSE rev 2020-05-26

Förslag till DETALJPLAN FÖR BÅGSKYTTEN (Kyrkheden 5:19) i Ekshärad, Hagfors kommun, Värmlands län.

Upprättas med standardförfarande enligt Plan- och bygglagen SFS 2010:900 (SFS 2014:900).

Hagfors kommun kommunledningsutskottet (klu) fattade beslut om samråd § 79, 2019-09-03.

Samråd har skett under tiden 2019-10-02 - 2019-10-23.

Under samrådstiden har samrådshandlingarna funnits tillgängliga, dels på kommunens hemsida www.hagfors.se och dels på anslagstavlan i Stadshuset Dalavägen 10 i Hagfors.

Hagfors kommun annonserade om samrådet vecka 40 i Veckobladet. Inbjudan till samråd respektive Underrättelse om samråd (med länk till planhandlingarna på kommunens hemsida) skickades bl a till följande (i enlighet med PBL kap 5 § 11): Länsstyrelsen, Lantmäteriet och kända sakägare som berörs, de kända bostadsrättshavare, hyresgäster, boende och organisationer av hyresgäster som berörs samt myndigheter, sammanslutningar och enskilda i övrigt som kan ha väsentligt intresse av förslaget. En maskerad sändlista (GDPR) ingick i planhandlingarna och en post- och sändlista för internt bruk togs fram inför samrådet.

Under samrådstiden inkom 6 stycken skriftliga samrådsyttranden till Hagfors kommun.

Yttrandena inkom från Värmlands Museum, Länsstyrelsen, Lantmäteriet, Trafikverket, Ellevio och Teracom. Postnord har i telefon bett att få medverka i samråd som berör bostäder.

Samrådsredogörelsen sammanställer vart och ett av de inkomna synpunkterna som åtföljs av Hagfors kommuns svar på hur man valt att bemöta och beakta synpunkterna.

Hagfors kommun tagit fram ett PM-Kulturmiljö och en illustrationskarta som dokumentation och underlag för bearbetningen och utformningen till granskningshandlingar.

I PM-kulturmiljö redovisas de ställningstaganden som Hagfors kommun gjort med anledning av de inkomna synpunkterna och som ligger till grund för kommunens förslag till åtgärder för hur planen bör bearbetas och utformas till granskningshandlingar.

Hagfors kommun, samhällsbyggnadsavdelningen, Annika Ekblom arkitekt/planhandläggare.

Innehållsförteckning

Samrådsredogörelse:

- Del 1 - Resumé - Sammanfattning av förändringar som gjorts till granskningen.
- Del 2 - Samrådsyttranden åtföljda av Hagfors kommuns svar hur man valt att bemöta och beakta synpunkterna.

Underlag till granskningshandlingarna:

- PM-Kulturmiljö.
- Illustrationskarta.

Del 1 - Resumé

De synpunkter som inkom skriftligen under samrådet har föranlett att Hagfors kommun har behövt göra vissa ställningstaganden, bl a avseende exploaterings omfattning vilket påverkat utformningen av plankartan. Hagfors kommun har studerat olika alternativa lösningar. Efter samrådet har Hagfors kommun tagit fram ett PM-kulturmiljö och en illustrationskarta. De alternativ som bedömts mest lämpliga ligger till grund för bearbetningen och utformningen av planförslaget.

I PM-Kulturmiljö redovisas de värderingar som har varit utgångspunkt för bearbetningen och en karaktärisering av helhetsmiljön samt exempel i form av fotografier, ritningar, beskrivningar och illustrationer. Hagfors kommuns ställningstaganden har inarbetats i PM-Kulturmiljö och en illustrationskarta har tagits fram för att åskådliggöra hur Hagfors kommun kan tänka sig att området utformas i framtiden. Därutöver har gällande lagstiftning avseende kulturmiljö och tidigare ärendehistorik lyfts in.

PM-Kulturmiljö och illustrationskartan har legat till grund för hur planen har bearbetats och utformats till granskningshandlingar.

Huvudsakliga synpunkter från samrådet som lett till förändringar

Värmlands Museums samrådsyttrande tyder på att en uppgradering av det kulturhistoriska värdet har gjorts jämfört med den föregående värdering som gjordes 2005 i samband med att sockengruppen i Ekshärad väckt en fråga om byggnadsminnesförklaring. Hänvisning till PM-Kulturmiljö/Kulturmiljövård/Ärendehistorik.

Följande nya värdering bör ligga till grund för det fortsatta planarbetet.

*Byggnaden har ett högt arkitektoniskt och kulturhistoriskt värde och den stilrena och tidstroga arkitekturen (exteriört och interiört) bidrar till en **synnerligen intressant helhet**. Dessutom är byggnadens immateriella värden, bl a dess funktion som bärare och symbol för ortens efterkrigshistoria, mycket angelägen att uppmärksamma och föra vidare. Skyddsbestämmelser behöver införas **så ändringar som riskerar att ytterligare reducera byggnadens yttre form och inre rumslighet inte sker**. De höga värdena återfinns framför allt i entré, trapphus, foajé, övre och nedre hall, sessionssal och mötesrum.*

Länsstyrelsen och Värmlands Museum anger att skydds- och varsamhetsbestämmelserna bör omstruktureras och är av uppfattningen att en planbestämmelse om förbud mot rivning av byggnaden bör införas. Därutöver behöver fler värden och kvaliteter i den utvändiga miljön skyddas. Bl a behöver den exploatering som föreslogs i samrådsförslaget ses över, främst avseende typen av byggrätter och omfattning, storlek och utformning. Större hänsyn bör tas till kulturmiljön i omgivningen. Utformningsbestämmelser behöver införas för att säkerställa att eventuell ny byggnation tar hänsyn till de kulturhistoriska värden som finns i framför allt det före detta kommunhuset men även i den närliggande kyrkomiljön. Inom planområdet, öster om den befintliga parkeringen, finns fem lindar som definieras som en ensidig allé enligt Naturvårdsverkets riktlinjer och som därför omfattas av biotopskydd enligt miljöbalkens kap 7 § 11. Kommunen bör överväga att införa planbestämmelse för att säkerställa skydd.

Detaljplanen skall säkerställa att markens beskaffenhet är lämplig att bebygga och att det finns förutsättningar för att förebygga risker för störningar. För att den exploatering som föreslogs i samrådshandlingen ska kunna bedömas lämplig krävs fler kompletterande utredningar. Bl a en utförligare geoteknisk undersökning/utredning, en trafikbullerberäkning baserad på prognosår 2040 och en utredning som klargör om risker för störningar från vibrationer och buller från trafik föreligger.

Planen bör även beakta trafiksäkerhetsaspekter om utfartsförbud och byggnadsfri/hinderfri zon.

En annan synpunkt är att planområdesgränsen mot öster, förlagd i anslutning till angränsande detaljplan, inte överensstämmer med befintlig fastighetsgräns och att upplysningar om eventuella förrättningar bör införas i planbeskrivningen.

Huvudsakliga förändringar av planen

Ovanstående synpunkter har i hög grad påverkat planens utformning och valet av användning, skydds- och varsamhetsbestämmelser och övriga planbestämmelser.

- Planen har bearbetats och utformas med större hänsyn till gällande lagstiftning som ska tillämpas även avseende kulturvärden.

Plan- och bygglagens kapitel 2 Allmänna och enskilda intressen, §§ 1- 6 och miljöbalkens kap 3 (Grundläggande bestämmelser om för hushållning med mark- och vattenområden) § 6, anger bl a följande: *Planläggning ska ske så att markområden används för för de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet läge och behov. Kulturvärden som har betydelse från allmän synpunkt, ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön. Företräde bör ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Hänsyn ska bl a tas till stads- och landskapsbilden, kulturvärdena på platsen och intresset för en god helhetsverkan, trafikförsörjning och en god trafikmiljö, möjligheter för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga att använda området och behovet av förändringar och kompletteringar.*

Det före detta kommunhuset med tillhörande framförvarande platsbildning och parklika miljö en synnerligen intressant helhet på grund av dess höga kulturhistoriska och arkitektoniska värden och ska därför skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Kulturmiljön ska skyddas och bevaras (q) samt underhållas varsamt (k). Samtidigt ska viss utveckling kunna ske, t ex varsam om- och tillbyggnad, i delar som inte omfattas av skyddsbestämmelser.

- Planens syfte har bearbetats så syftet inbegriper byggnadens och platsens behov av skydd.
- Skydds- och varsamhetsbestämmelserna har strukturerats om, kompletterats och reviderats.

Skyddsbestämmelserna har kompletterats med uppgifter om att - Rumsindelning och öppna rumsliga samband mellan entré, trappa, övre och nedre hall, sessionssal och mötesrum ska bevaras (q1). Uppgifter om lös inredning har flyttats över till PM-Kulturmiljö.

Varsamhetsbestämmelserna har kompletterats med följande uppgifter: Fönster ska vara av trä och lika ursprungliga i utförande vad gäller placering, poster, spröjs och färgsättning. Portalomfattning kring huvudentré och övriga ingångar ska vara i granit. Räcke vid fransk balkong ska vara i smide i ursprunglig utformning.

- Den tidigare föreslagna byggrätten för ny byggnation C1B öster om det före detta kommunhuset har tagits bort. Hagfors kommun har även gjort bedömningen att användningsbestämmelse B för bostäder inte är den mest lämpliga att införa i det före detta kommunhuset, med hänsyn till byggnadens förutsättningar, egenskaper och skyddsbehov.

Motiv: I samrådsförslaget var den nya byggrätten för användning C1B föreslagen öster om det före detta kommunhuset nära en kraftig sluttning. För att användning B bostäder ska kunna bedömas lämplig måste en geoteknisk utredning och en trafikbullerberäkning för prognosår 2040 samt bullerutredning tas fram. Närheten till riksvägarna medför risk för störningar pga vibrationer och buller vilket måste utredas. Detaljplanen ska kunna säkerställa att markens beskaffenhet är lämplig för den avsedda exploateringen för ny bebyggelse, och att miljö kvalitetsnorm med riktvärdet för vibrationer 0,4 mm/s vägd RMS inte överskrids samt att ljudnivån för buller från trafik (beräknad med utgångspunkt från prognosår 2040) i princip inte överskrider 60 eller 65 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadsfasad samt 50 dBA ekvivalent ljudnivå respektive 70 dBA maximal ljudnivå vid uteplatser. För att uppfylla gällande lagstiftning för bostäder krävs i regel att omfattande åtgärder genomförs och slutförs innan slutbesked kan lämnas, annars får byggnaden inte tas i bruk för bostäder. Exploatering av ny bebyggelse och ombyggnadsåtgärder kan påtagligt skada kulturvärdena och kan medföra att den synnerligen intressanta helheten kan gå förlorad. Det gäller oavsett om åtgärderna är

bygglovsbefriade eller omfattas av lovplikt.

- I planen införs endast användning C1 för centrumändamål dock ej handel.

Till (C) räknas sådan verksamhet som bör ligga centralt eller på annat sätt vara lätt att nå för många människor. Exempel på lämpliga centrumverksamheter är kontor, lokaler för icke störande hantverk, service, bibliotek, museum, samlingslokaler, mindre scen, lokaler för religiösa ändamål, föreningslokaler, vuxenutbildning, hotell, vandrarhem, lättare former av vård och hälsovård som gym, fot- och hudvård, mottagning, frisör, tandläkare, polisstation och liknande.

- Nya byggrätter har specificerats och införs i granskningshandlingen.
 - För att tillgodose eventuella framtida behov av förändringar möjliggörs mindre tillbyggnader och komplement i direkt anslutning till det före detta kommunhuset, på dess östra sida och södra sida, till en högsta byggnadshöjd på 8.0 meter. Ingen prickmark har införts mellan byggnadens östra fasad och u-stråket respektive mellan byggnadens södra fasad och gräsytan.
 - Norr om byggnaden i norra delen av fastigheten, mot angränsande fastighet, införs en mindre byggrätt som möjliggör att ett sophus och liknande kan uppföras. Byggrätten har försetts med utformningsbestämmelse fl.

För att så långt som möjligt skydda de utpekade värden och kvaliteter som finns i den utvändiga miljön väster om det före detta kommunhuset, har den tidigare föreslagna byggrätten för komplementbyggnader (som fanns i samrådsförslaget) minskats ned och preciserats. Istället har två mindre byggrätter för småskaliga komplementbyggnader specificerats och förlagts till lägen som inte bedöms vara så känsliga för att kunna leda till påtaglig skada på kulturvärdena.

Byggrätterna begränsas till omfattning, yta, höjd, utformning och utförande.

Utformningsbestämmelse fl har införts för den norra byggrätten.

- I norr införs en byggrätt för komplementbyggnad - carport med infart från matargatan för ca 4 stycken bilplatser. Byggrätten förses med bestämmelse om högsta byggnadshöjd 2, 5 meter. Utformningsbestämmelse (fl) införs för att säkerställa att byggnaden anpassas till det före detta kommunhuset och omgivande kulturmiljö.
- I sydväst införs en byggrätt för komplementbyggnader - t ex glasskiosk, pergola och likvärdigt. Byggrätten begränsas till trekantig yta mellan befintliga stigar. Området ingår i den så kallade Hembygdsparken där entrén till kyrkstallarna finns (i angränsande plan). Byggrätten möjliggör att den utvändiga parklika miljön med skulpturer och sittplatser kan berikas med tillskott. Med tanke på användningen bör byggrätten få en friare utformning och därför införs inga utformningsbestämmelser. Däremot införs bestämmelse om högsta byggnadshöjd 2,5 meter. Placeringen har bedömts lämplig, med hänsyn till möjligheten att anlägga en ny gång- och cykelväg som leder till kyrkstallarna/hembygdsgårdens östra entré och som kan sammanlänkas med befintliga gång- och cykelvägar i angränsande detaljplaner.

- Utfartsförbud har införts längs Klarälvsvägen (riksväg 62).

Utfartsförbud har förlagts från infarten i norr till korsningen, så att ett smalt stråk allmän platsmark finns på utsida utfartsförbud.

- En skyddsbestämmelse (skydd 2) har införts som anger att anläggningar och andra konstruktioner som kan inverka menligt på trafiksäkerheten på riksväg 62 inte får utföras.
- Allmän platsmark PARK har införts i sydvästra delen av planområdet. En ca 12 meter bred hinderfri/byggnadsfri zon har avsatts parallellt med kantsten körbana längs riksväg 62 och länsväg 932.

Platsen med skulpturen Bågskytten bekräftas med planförslaget. Dock ska inga sittbänkar placeras närmare än 12 meter från vägarna. Upplysning om detta införs i PM-Kulturmiljö.

- Den befintliga parkeringen inom kvartersmark (Kyrkheden 5:1) ska bevaras och har därför planlagts med användning för parkering P för enskilt bruk. Infart och parkeringsplatser inom den allmänna platsmarken (fastigheten Grinnemo 1:91) har kvar sin användning P-PLATS för allmänt bruk.
- Tidigare användningsbestämmelse GATA har ersatts med VÄG.
- Utformningsbestämmelse (b1) har införts om att utrymningsväg ska finnas åt öster och friskluftsintag ska placeras på taket eller åt öster.
- I öster har planområdesgränsen förlagts i fastighetsgräns i stället för mot angränsande detaljplans planområdesgräns. Därmed hamnar den berörda delen av befintligt ledningsstråk inom planområdet och kan förses med administrativ bestämmelse u att marken ska vara tillgänglig för allmännyttiga underjordiska ledningar, samt beläggas med prickmark.

Övriga upplysningar

Biotopskydd

När det gäller biotopskyddet för de fem lindarna har Hagfors kommun gjort följande bedömning: Idag har kommunen dispens för trädvård med bl a toppning och beskärning av trädkronorna. Eftersom man kan anta att dispenser även kan lämnas i framtiden, kan man anta att biotopskyddszonen kommer att kunna variera över tid beroende på trädkronornas omfång.

Någon planbestämmelse om biotopsskyddszon bör därför inte införas på plankartan. I planbeskrivningen införs upplysningar om att trädraden är definierad som en ensidig allé och är en skyddad biotop samt att åtgärder som kan komma att skada en skyddad biotop enligt miljöbalken kap 7 § 11 är förbjudna.

I PM-Kulturmiljö redovisas en illustration på den utbredning biotopskyddszonen hade våren 2020 då planen upprättades.

Förbud mot rivning införs ej

Någon planbestämmelse om förbud mot rivning av byggnaden införs inte. Skälen är bl a att ett rivningsförbud kan försvåra åtgärder som kan behöva genomföras i framtiden, t ex åtgärder som är nödvändiga för att modernisera och underhålla byggnaden så den kan hyras ut. Det kan även finnas en risk för att externa intressen att vilja äga och sköta fastigheten minskar om ett förbud mot rivning införs, t ex om det i framtiden skulle visa sig svårt att hyra ut Bågskytten i dess nuvarande form och utrustning och den står tom. Då kan den betydelsefulla centralt belägna marken och byggnaden behöva användas för andra intressen. Istället har ett PM-Kulturmiljö tagits fram.

PM-kulturmiljö

PM-Kulturmiljö syftar till att öka intresset för att beakta, vårda, skydda och bevara kulturvärden och övriga kvaliteter som tillhör det före detta kommunhuset och dess tillhörande framförvarande platsbildning. Avsikten är att vidareutveckla PM-kulturmiljö fram till antagande. Vi välkomnar relevant information och synpunkter som bör införas. PM-Kulturmiljö bör på sikt kunna utformas så det kan fungera som ett levande dokument för att ge stöd/vägledning inför framtida beslut som berör skydd och bevarande, varsamt underhåll och varsam ombyggnad.

Illustrationskarta

Illustrationskartan har tagits fram för att åskådliggöra hur Hagfors kommun kan tänka sig att området utformas i framtiden.

Bedömning

Att ta hänsyn till kulturvärden är ett sätt att säkerställa en långsiktigt hållbar livsmiljö. Kulturmiljön med det före detta kommunhuset och dess framförvarande platsbildning, utgör en synnerligen intressant helhet, som på grund av sina kulturvärden har betydelse från allmän synpunkt och ska därför så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada kulturmiljön.


Hagfors kommuns bedömning är att samrådshandlingens förslag till nya byggrätter, bl a för ny byggnation C1B, var allt för omfattande och heller inte möjlig att genomföra i sådan omfattning att det kan bedömas rimligt. Den tidigare föreslagna byggrätten för användning C1B öster om det före detta kommunhuset har därför tagits bort. Därmed bedöms ingen geoteknisk utredning, bullerutredning eller trafikbullerberäkning baserad på prognosår 2040 behöva tas fram.

Ny utgångspunkt är att på väster sida om det före detta kommunhuset ska den tillhörande framförvarande platsbildningen med skulpturer och parklika inslag så långt som möjligt skyddas. Endast mindre nya byggrätter för småskaliga komplementbyggnader som förläggs i lägen som inte bedöms så känsliga för åtgärder som påtagligt kan skada värden och kvaliteter i den utvändiga miljön. I övrigt införs prickmark för att säkerställa de markytor som inte får förses med byggnader.

Användning C1 kvarstår som användning. I direkt anslutning till byggnadens östra sida och södra sida, inom de långsmala ytor som inte har försetts med prickmark, möjliggörs mindre tillbyggnader och komplement som får uppföras till en högsta byggnadshöjd på 8.0 meter.

Hagfors kommun bedömer att de skydds- och varsamhetsbestämmelser och övriga planbestämmelser som införts säkerställer att kulturvärdena skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada de utpekade kulturvärdena och övriga kvaliteter i den utvändiga miljön. Allmänhetens upplevelse av helhetsmiljön har beaktats.

Detaljplanen har bearbetats med hänsyn till kommunens önskemål och har i övrigt kompletterats med övriga erforderliga uppgifter.

| | |
|--|---|
| <p>1. Värmlands Museums yttrande</p>  <p>Bakgrund och syfte</p> <p>Hagfors kommun har upprättat ett förslag till ny detaljplan för Bågskyrten i Ekshärad. Denna plan är nu ute för samråd. Bakgrunden till att en ny detaljplan tas fram är att fastigheten där det före detta kommunhuset i Ekshärad ligger är planlagt för allmänt ändamål. Detta innebär att marken endast får användas för verksamheter som har ett offentligt organ som huvudman, dvs. stat, landsting eller kommun. Planens huvudsakliga syfte är att möjliggöra en mer flexibel användning av fastigheten genom att ändra markanvändningen till bostads- och centrumändamål. Med bostadsändamål menas att boendet ska vara verksamhetens huvudsyfte och dessutom ha varaktig karaktär. Centrumändamål syftar på verksamhet som ska vara lätt att nå för allmänheten. Idag fungerar byggnaden som ett kontorshotell. Den nya planen säger sig syfta till att långsiktigt bevara de höga kulturmiljövärden som finns i miljön och det före detta kommunhuset.</p> <p>Värmlands Museums ställningstagande</p> <p>Bebyggelsens och landskapets kulturvärden kan bedömas utifrån tre kompletterande perspektiv – estetiskt, kulturhistoriskt och socialt. Dessa perspektiv, var för sig eller tillsammans, motiverar olika åtgärder för att tillvarata kulturvärdena i den kommunala planeringen. Om kulturvärden bedöms ha betydelse ur allmän synpunkt ska de så långt möjligt skyddas mot påtaglig skada. Att ta hänsyn till kulturvärden är ett sätt att säkerställa en långsiktigt hållbar livsmiljö.</p> <p>Kommunalhuset uppfördes mellan åren 1953 – 1955 efter ritningar av arkitekten Gunnar Henriksson. Museet vidhåller sitt ställningstagande från 2005 och menar att kommunhuset fortfarande är konsekvent genomförd med en exteriör och interiör som samspejar på ett förtjänstfullt sätt. Exteriören präglas av en ren form som fortsätter i interiören och skapar en helhet man bör skydda. Byggnadens formspråk karaktäriseras av en stram och återhållen arkitektur där de symmetriskt placerade fönstren av olika storlekar, med vitmålade bågar och karmar artikulerar fasaden. Entréportalen är utförd i slätthuggen granit och ovanför den finns ett större fönsterparti med en fransk balkong med ett räcke av vackert järnsmede. Kommunhuset har en tegelröd slätputsad fasad och villar på en granitbeklädd källarvåning. Byggnadens funktionalistiska drag och den mycket välbevarade interiören bidrar till dess höga kulturhistoriska värde. Exklusiva material som marmor, koppar och järnsmede tillsammans med ursprungliga inventarier som konst, möbler och armatur förstärker upplevelsen av kommunhuset som en viktig byggnad.</p> <p>Interiört finns ett par fantastiska målningar som beskriver Ekshäradens historia. Väggmålningarna som gjorts av konstnären Oscar Jonsson ger byggnaden ett historiskt djup. Målningarna är olika men ändå med en enhetlig och sammanhållen karaktär. I plenisalen finns den vackra målningen "Ekshärad i liv och sägen" - en bildberättelse från förr med</p> | <p>Hur Hagfors kommun valt att bemöta och beakta synpunkterna</p> <p>Hagfors kommuns bedömning är att Värmlands Museum har uppgraderat 9 kulturmiljöns värde till synnerligen intressant, jämfört med i tidigare värdering som gjordes 2005-06-30. (Se PM-Kulturmiljö Steg 6 - Kulturmiljövård, Ärendehistorik). Museet definierar och pekar ut de höga kulturvärden som bör omfattas av skydd, och gör bedömningen att kulturvärdena har stor betydelse från allmän synpunkt. Att ta hänsyn till kulturvärdena är ett sätt att säkerställa en långsiktigt hållbar livsmiljö.</p> <p><i>Hagfors kommun sammanfattar värderingen:</i></p> <p><i>Byggnaden har ett högt arkitektoniskt och kulturhistoriskt värde och den stilrena och tidsrogn arkitekturen (exteriört och interiört) bidrar till en synnerligen intressant helhet. Dessutom är byggnadens immateriella värden, bl a dess funktion som bärare och symbol för ortens efterkrigshistoria, mycket angelägen att uppmärksamma och föra vidare. Ändringar som riskerar att reducera byggnadens yttre form och inre rumslighet får inte ske.</i></p> <p><i>Skyddsbestämmelser behövs införas så ändringar som riskerar att ytterligare reducera byggnadens yttre form och inre rumslighet inte sker. De höga värdena återfinns framför allt i entré, trapphus, foajé, övre och nedre hall, sessionssal och mötesrum. Med hänsyn till det före detta kommunhusets höga kulturhistoriska värde rekommenderar museet att ett rivningsförbud av byggnaden införs.</i></p> <p>Hagfors kommuns svar:</p> <p>Synpunkterna påverkar i hög grad utformningen av detaljplanen som bearbetats enligt följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Värmlands Museums värdering ligger till grund för bearbetningen av granskningshandlingarna. <i>Hänvisning till PM-Kulturmiljö.</i> • Gällande lagstiftning har tillämpats i högre grad i samband med bearbetningen och utformningen till granskningshandlingar, bl a när det gäller syftet och valet av exploaterings omfattning och placering, användning, skydd och av exploaterings omfattning och placering, användning, skydd och varsamhet och begränsningar av markens användning. <i>Hänvisning till PM-Kulturmiljö Steg 2.</i> |
|--|---|

Ekshäradbygdens mytiska dalgång som fond. Den andra stora målningen är den i sammanträdesrummet, kallad "Det byggs", som på ett tydligt sätt skildrar ortens expansion under efterkrigsåren. En period då byggaktiviteten lokalt var stor och den offentliga sektorn expanderade.

Museet framhåller vikten av att beakta varsamhetsbestämmelserna (PBL 8:13), så att ändringar som riskerar att reducera byggnadens yttre form och inre rumslighet inte sker. Att de ursprungliga ytterdörrarna på byggnadens framsida är utbytta mot entrepartier i aluminium och att skiffertaket är bytt mot annan, skifferliknande plattbeläggning, har minskat byggnadens kulturhistoriska värde är givet. Ett ytterligare avkall på det ursprungliga, såväl exteriört som interiört, vore negativt. Det före detta kommunhuset besitter ur ett estetiskt perspektiv både rumsliga som visuella särdrag. Det är en symbolbyggnad med tidstypiska arkitektoniska kvaliteter, uttryck och en bärare av sin tids samhällsideal.

Trots nämnda förändringar anser museet att byggnaden fortsatt har ett högt arkitektoniskt och kulturhistoriskt värde, där den stilrena och tidstroga arkitekturen (exteriört och interiört) bidrar till en synnerligen intressant helhet. Dessutom är byggnadens immateriella värden, bland annat dess funktion som bärare och symbol för ortens efterkrigshistoria, mycket angelägen att uppmärksamma och föra vidare. Det är därför av vikt att detta preciserar, regleras och värnas på ett tydligare sätt för att säkerställa byggnadens framtid och kulturhistoriska värde.

Avslutningsvis anser museet att en "förtätning" i planområdet skulle få stor negativ inverkan på miljön. En bygggrätt, oavsett begränsningar till höjd och utbredning, påverkar sannolikt omgivningen negativt. Eventuell ny bebyggelse ska i så fall visa stor hänsyn till befintlig byggnads skala samt anpassas och utgå från platsens själ och förutsättningar. Med hänsyn till det före detta kommunhusets höga kulturhistoriska värde rekommenderar Värmlands Museum att ett rivningsförbud av byggnaden skrivs in i planbestämmelserna för områdets nya detaljplan.

För Värmlands Museum

Per-Ola Åström

Byggnadsantikvarie

- Detaljplanens övergripande syfte har formulerats så det även inbegriper skyddsbehovet. *Hänvisning till planbeskrivningen samt PM-Kulturmiljö Steg 4.3.*

- Skydds- och varsamhetsbestämmelserna har strukturerats om, reviderats och kompletterats i detaljplanen: Skyddsbestämmelse (q1) har fått återkoppling till Förbud mot förvanskning enligt PBL kap 8 § 13. Varsamhetsbestämmelse (k1) har fått återkoppling till PBL kap 8 § 17. Upplysningar om lös inredning såsom möbler tas bort från skyddsbestämmelserna och flyttats över till PM-Kulturmiljö.

Hagfors kommun beaktar synpunkten om PBL kap 8 § 13 att ändringar som riskerar att reducera byggnadens yttre form och inre rumslighet inte sker. Skyddsbestämmelsen utformas så förvanskning ej sker av de höga kulturvärdena som återfinns främst i den öppna planlösningen och dess rumssamband med entré, trapphus, foajé, övre och nedre hall, sessionssal och mötesrum och som synliggörs i entréfasadens uppbyggnad och fönstersättning.

Skyddsbestämmelsen har utökats med bestämmelser att rumsindelning och öppna rumsliga samband mellan entré, trappa och övre och nedre hall, sessionssal och mötesrum ska bevaras.

Varsamhetsbestämmelsen har utökats med bestämmelser: Fönster ska vara av trä och lika ursprungliga i utförande vad gäller placering, poster, spröjs och färgsättning. Portalomfattning kring huvudentré och övriga ingångar samt sockelbeklädnad ska vara i granit. Räcke vid fransk balkong ska vara i smide i ursprunglig utformning. *Hänvisning till PM-Kulturmiljö Steg 1 och Steg 4.4. och 4.5.*

- Tidigare föreslagen ny bygggrätt för användning C1B öster om det före detta kommunhuset tas bort helt. Användning (B) utgår. *Hänvisning till PM-kulturmiljö Steg 4.7.*

- Ny användningsbestämmelse C1 införs. *Hänvisning till PM-Kulturmiljö Steg 4.8.*

- Någon bestämmelse om förbud mot rivning införs ej. *Hänvisning till PM-kulturmiljö Steg 4.5.*

- I stället har ett PM-kulturmiljö tagits fram. Syftet är bl a att öka intresset för att beakta värden och kvaliteter så kulturmiljön kan skyddas men att även viss utveckling ska kunna ske. PM-Kulturmiljö bör utformas så det kan fungera som ett stöd/vägledning inför framtida beslut som berör varsamt underhåll och varsam ombyggnad. Avsikten är att vidareutveckla PM-Kulturmiljö fram till antagandet. I samband med granskningen tar Hagfors kommun gärna emot synpunkter som bör tillföras.
- Väster om det före detta kommunhuset har tidigare föreslagna byggrätter för komplementbyggnader minskats ned avsevärt. Begränsning av markens utnyttjande har införts (prickmark). Även u-stråk begränsar byggnation. I direkt anslutning till byggnadens östra sida (mellan fasad och u-stråk) respektive södra sida (mellan fasad och gräsyta) har ingen prickmark införts för att kunna tillgodose eventuellt framtida behov av förändringar. På väster sida om det före detta kommunhuset förläggs tre mindre byggrätter till lägen som inte bedöms vara känsliga för att påtagligt skada befintliga värden och kvaliteter i den utvändiga miljön eller så att allmänhetens upplevelse av den synnerligen intressanta helhetsmiljön påverkas negativt. Byggrätterna förses med egenskapsbestämmelse om högsta byggnadshöjd 2,5 meter. Utformningsbestämmelser (f1) införts för de norra byggrätterna (t ex carport för fyra bilplatser respektive sophus) för att reglera utformning, utförande, material och färgsättning så anpassning sker till det före detta kommunhuset och omgivande kyrkomiljö och kyrkstallar. Den södra byggrätten har försetts med högsta utnyttjandegrad - största byggnadsyta är 70 kvadratmeter. Utformningsbestämmelser har däremot inte införts för byggrätten i sydväst (glasskiosk, pergola och liknande) med tanke på användningen inte är bestämd samt att miljön (som ingår i Hembygdsparken) kan behöva berikas med tillskott som har friare utformning och bli ytterligare ett besöksmål bland skulpturer och trädgårdsinslag. Norr om byggnaden mot angränsande fastighet har ingen prickmark införts för att möjliggöra att ett mindre sophus eller liknande kan byggas.

● *Hänvisning till PM-Kulturmiljö Steg 1 och Steg 4.9. samt Illustrationskartan.*

2. Länsstyrelsens yttrande



Länsstyrelsen
Värmland

Samhällsbyggnad
Meda Andersson
010-224 73 18

YTTRANDE
Datum
2019-11-05

Referens
402-5933-2019

Sida
1 (3)

Hagfors kommun
683 80 HAGFORS

Förslag till detaljplan för Bågskytten, Hagfors kommun

D62b

Ärendet

Rubricerat förslag till detaljplan, upprättat med standardförfarande den 22 augusti 2019, har översänts för samråd enligt 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900). Planförslaget har behandlats i samråd med företrädare för berörda enheter inom Länsstyrelsen vid planberedning den 24 oktober 2019.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en mer flexibel användning av fastigheten genom att ändra användningen till centrumändamål och bostadsändamål.

Länsstyrelsens roll

Länsstyrelsen ska enligt 5 kap. 14 § PBL vid samråd särskilt:

- ta till vara och samordna statens intressen,
- verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken tillgodoses, att miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken följs och att strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken inte upphävs i strid med gällande bestämmelser,
- verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt, och
- verka för att en bebyggelse eller ett byggnadsverk inte blir olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion. Under samrådet ska länsstyrelsen också särskilt ge råd om tillämpningen av 2 kap. Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, om det behövs från allmän synpunkt.

Länsstyrelsen har dessutom ansvar att tidigt i planeringsprocessen förvarna om det finns risk för att planen tas in för prövning enligt 11 kap. 10 § PBL.

Postadress: Länsstyrelsen Värmland, 651 86 KARLSTAD Besöksadress: Vänningegatan 5
Telefon: 010-224 70 00 (växel) Fax: 010-224 71 10 E-post: varmland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/varmland

Hur Hagfors kommun valt att bemöta och beakta synpunkterna

Länsstyrelsens synpunkter bemöts enligt nedan:

- Någon bestämmande om förbud mot rivning av byggnaden (r) införs inte. *Hänvisning till PM-Kulturmiljö Steg 4.5.*
 - Skydds- och varsamhetsbestämmelserna har strukturerats om, reviderats och kompletterats i detaljplanen: Skyddsbestämmelse (q1) har fått återkoppling till Förbud mot förvanskning enligt PBL kap 8 § 13. Varsamhetsbestämmelse (k1) har fått återkoppling till PBL kap 8 § 17. Upplysningar om lös inredning såsom möbler tas bort från skyddsbestämmelserna och har flyttats över till PM-Kulturmiljö.
- Hagfors kommun beaktar synpunkten om PBL kap 8 § 13 att ändringar som riskerar att reducera byggnadens yttre form och inre rumslighet inte sker. Skyddsbestämmelsen utformas så förvanskning ej sker av de höga kulturvärdena som återfinns främst i den öppna planlösningen och dess rumssamband med entré, trapphus, foajé, övre och nedre hall, sessionssal och mötesrum och som synliggörs i entréfasadens uppbyggnad och fönstersättning.

Skyddsbestämmelsen har utökats med bestämmelser att rumsindelning och öppna rumsliga samband mellan entré, trappa och övre och nedre hall, sessionssal och mötesrum ska bevaras.

Varsamhetsbestämmelsen har utökats med bestämmelser: Fönster ska vara av trä och lika ursprungliga i utförande vad gäller placering, poster, spröjs och färgsättning. Portalomfattning kring huvudentré och övriga ingångar samt sockelbeklädnad ska vara i granit. Räcke vid fransk balkong ska vara i smide i ursprunglig utförning. *Hänvisning till PM-Kulturmiljö Steg 1 och Steg 4.4. och 4.5.*

- När det gäller biotopskyddet för de fem lindarna gör Hagfors kommun följande bedömning: Dispens har lämnats för trädvård med bl a toppning och beskärning av träd Kronorna vilket medför att

Råd om tillämpningen av PBL m.m.

Naturmiljö

Längs med Klarälvsvägen vid parkeringen finns en allé. Kommunen har tidigare fått dispens för att avverka två träd i allén och återplantera två träd enligt beslut i ärende 521-9666-2017. Dispensen avsåg farliga träd och inte exploatering.

Åtgärder som kan komma att skada en skyddad biotop enligt 7 kap 11 § miljöbalken är förbjudna. Länsstyrelsen förordar ett avstånd på minst två meter utanför trädkronornas droppzon för att undvika skada på trädens rötter. För åtgärder som ska genomföras närmare alléträden behöver dispens sökas. Vid dispensprövningen ska en avvägning göras i det enskilda fallet mellan skadans betydelse för naturvärdena och motiven för att vidta den åtgärd som orsakar skadan. Vid prövningen bör andra lämpliga alternativ som innebär mindre skada på den skyddade biotopen vägas in.

Länsstyrelsen anser att kommunen bör överväga att skyddas träden på plankartan.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning om f.d. kommunalhusets kulturhistoriska värden. Det är mycket positivt att kommunen på ett ambitiöst sätt skyddar dessa värden i planen. Några aspekter i bestämmelserna behöver dock revideras för att bli korrekta i förhållande till rådande lagstiftning och Boverkets riktlinjer.

Gällande [q1] finns inte något lagstöd för att införa en planbestämmelse som till enda syfte har att fastslå att byggnaden är särskilt värdefullt enligt 8 kap. 13§. Länsstyrelsen anser att när planens skyddsbestämmelse [q2] vunnit laga kraft ska det anses vara avgjort att kommunalhuset omfattas av PBL 8 kap 13§. Bestämmelse [q1] bör därför utgå från plankartan. En upplysning om byggnadens status kan dock med fördel föras in i planbeskrivningen.

Bestämmelse [q2] behöver revideras avseende den lösa ursprungliga inredningen då det inte finns stöd i plan- och bygglagen för att skydda lös inredning i en byggnad.

Varsamhetsbestämelsen kan med fördel kompletteras med att fönstren ska vara lika ursprungliga även avseende material, då Länsstyrelsen förutsätter att byggnaden idag är försedd med träfönster.

Kommunen bör överväga att även låta entréportalens granitomfattning samt den franska balkongens smidesrätke omfattas av skydds- eller varsamhetsbestämmelse.

Länsstyrelsen är av uppfattningen att byggnaden mot bakgrund av dess höga kulturhistoriska värde samt de omfattande varsamhets- och skyddsbestämmelserna också bör föras med rivningsförbud [r].

biotopskyddszonen kommer att variera över tid beroende på trädkronornas omfång. Någon planbestämmelse om biotopsskyddszon bör därför inte införas på plankartan. I planbeskrivningen införs upplysningar om att trädraden är definierad som en ensidig allé och är en skyddad biotop samt att åtgärder som kan komma att skada en skyddad biotop enligt miljöbalken kap 7 § 11 är förbjudna. I PM-Kulturmiljö redovisas en illustration på den utbredning biotopskyddszonen hade våren 2020 då planen upprättades. *Hänvisning till PM-Kulturmiljö Steg 4.4. med illustration.*

- Planens utformning har bearbetats avseende användningen och exploaterings omfattning. Hagfors kommun har gjort ställnings-tagandet att det endast är lämpligt att införa mindre byggrätter.

I direkt anslutning till byggnadens östra sida (mellan fasad och u-stråk) respektive södra sida (mellan fasad och gräsyta) har ingen prickmark införts för att kunna tillgodose eventuellt framtida behov av förändringar.

Norr om byggnaden mot angränsande fastighet har ingen prickmark införts för att möjliggöra att ett mindre sophus eller liknande kan byggas.

På väster sida om det före detta kommunhuset förläggs tre mindre byggrätter till lägen som inte bedöms vara känsliga för att påtagligt skada befintliga värden och kvaliteter i den utvändiga miljön eller så att allmänhetens upplevelse av den synnerligen intressanta helhetsmiljön påverkas negativt. Byggrätterna har försetts med bestämmelse om högsta byggnadshöjd 2,5 meter. Den södra byggrätten har försetts med högsta utnyttjandeegrad - största byggnadsyta är 70 kvadratmeter.

Utformningsbestämmelser (f1) införs för de norra byggrätterna (t ex carport för fyra bilplatser respektive sophus) för att reglera utformning, utförande, material och färgsättning så anpassning sker till det före detta kommunhuset och omgivande kyrkomiljö och kyrkstallar.

Utformningsbestämmelser har däremot inte införts för byggrätten i

Den byggrätt som skapas öster om kommunalhuset bör förses med utformningsbestämmelser för att säkerställa att eventuell ny byggnad tar hänsyn till de kulturhistoriska värden som finns i framförallt kommunalhuset men även i den närliggande kyrkomiljön.

Kommunen bör även undersöka möjligheten att begränsa marken där kompletteringsbyggnader kan uppföras, dvs korsprickad mark, och därigenom säkra bevarande av parkområdet med dess konstnärliga utsmyckningar.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen delar denna bedömning.

Hälsa och säkerhet

Geoteknik

Länsstyrelsen anser att den geotekniska PM som tagits fram inte är tillräckligt för att kunna bedöma markens lämplighet gällande ytterligare exploatering i planområdet. Detta gäller framförallt en framtida exploatering öster om den befintliga byggnaden. För att kunna säkerställa att en exploatering inom detta område kan ske krävs en geoteknisk utredning.

Prövningsgrundande synpunkter

Länsstyrelsen kan med stöd av 11 kap. 10 § PBL ta in en detaljplan för prövning. Mot bakgrund av ovanstående anser Länsstyrelsen att geotekniken ytterligare måste utredas innan det att ställning kan tas till om planförslaget föranleder någon prövning eller ej.

Plan- och bostadsamordnare Magnus Ahlstrand har fattat beslut i detta ärende. Planhandläggare Meda Andersson har varit föredragande.

sydväst (glassiosk, pergola och liknande) med tanke på användningen inte är bestämmd samt att miljön (som ingår i Hembygdsparken) kan behöva berikas med tillskott som har friare utformning och bli ytterligare ett besöksmål bland skulpturer och trädgårdsinslag.

Hänvisning till PM-Kulturmiljö Steg 4.7 och 4.9 samt illustrationskarta.

- Den tidigare föreslagna byggrätten som avsåg exploatering för användning C1B har utgått. Därmed bedöms varken geoteknisk utredning, bullerutredning eller trafikbullerberäkning baserad på prognosår 2040 behöva tas fram. Kulturmiljöns skyddsbehov har prioriteras i högre grad i det nya planförslaget (granskningshandling). Därför har exploateringen omfattning minskats ned avsevärt. Inga byggrätter införs öster om det före detta kommunhuset. Användningen anpassas med hänsyn till tomtens förutsättningar och kulturmiljöns skyddsbehov. Användningar som riskerar leda till omfattande åtgärder (ändringsarbeten och kompletteringar) som påtagligt kan skada och reducera kulturvärdena i det före detta kommunhuset undviks. Inga användningar som medger lokaler där människor får vistas stadigvarande såsom bostäder, fritidsbostäder och vissa vårdboendeformer införs. *Hänvisning till PM-Kulturmiljö Steg 4.7.*
- Användningen har ändrats till enbart C1 (centrumändamål dock ej handel) för det före detta kommunhuset och tillhörande framförvarande platsbildning med inslag av parklik miljö. *Hänvisning till PM-Kulturmiljö Steg 4.8.*
- Parkeringen: Infart, allmänna p-platser och köryta inom allmän platsmark (Grinnemo 1:91) har planlagts som P-PLATS och den enskilda parkeringen som ingår i kvartersmarken (Kyrkheden 5:1) har planlagts med användning P parkering. Utfartsförbud har lagts mot vägområdet. Hagfors kommun vill bevara och skydda hela den befintliga parkeringsplatsen ända fram till trädraden med de fem lindarna. *Hänvisning till PM-kulturmiljö Steg 1 och Steg 4.8 och illustrationskarta.*

3. Lantmäteriets yttrande



Hagfors kommun
kommun@hagfors.se

YTTRANDE I ÄRENDE LM2019/015980

DATUM: 2019-10-18
KOMMUN: HAGFORS
SKEDJE: SAMRÅD

ERT ÄRENDE: KS 2013/54-21
LÄN: VÄRMLANDS LÄN

Detaljplan för Hagfors Bågskytten i Ekshärad

Vid genomgång av planförslaget handlingar (daterade 2019-08-22) har följande noterats:

Delar av planen som bör förbättras

FASTIGHETSREGLERING

Den nya planområdesgränsen ligger i södra delen av området lags ut i direkt anslutning till den gällande planområdesgränsen för parkering i plan 1783-P97/8. Fastighetsgränsen mellan Kyrkleden 5:1 och Grinnemo 1:296 kommer inte att överensstämma med plangränserna och en fastighetsreglering skulle behövas göras för att justera detta. Det skulle kunna tydliggöras i planbeskrivningen.

UTFARTSFÖRBUD INTE TILLÄTET I PLANOMRÅDESGRÄNS

På plankartan finns en sträcka med bestämmelse om utfartsförbud utlagd i planområdesgränsen. Utfartsförbud får enligt 4 kap. 9 § PBL endast läggas mot allmänna platser. Detta innebär att det inte är möjligt att lägga denna typ av bestämmelse i en planområdesgräns av följande skäl: I en planområdesgräns går det inte att säkerställa att det är allmän plats eller även i fortsättningen kommer att vara allmän plats i den angränsande planen. Bestämmelsen reglerar dessutom indirekt något som ska gälla för området utanför det i planförslaget aktuella planområdet vilket inte är tillåtet, se s. 59 i Boverkets konsekvensutredning inför införandet av de allmänna rättden för planbestämmelser.

Kommunen kanske kan utforma plankartan/planområdet på ett annat sätt för att undvika dessa problem? Lantmäteriet noterar att i vissa planer har liknande problem lösts genom att kommunen har utökat planområdet med en rensa bestående av några meter allmän plats utanför utfartsförbudet.

Delar av planen som skulle kunna förbättras

(Under denna rubrik redovisas synpunkter som inte direkt ligger inom Lantmäteriets lagstadgade bevakningsområden, men som enligt Lantmäteriet skulle förbättra detaljplanen.)

SKYDD AV KULTURVÄRDEN

Som lagstöd för bestämmelsen 01 - "Kulturhistoriskt värdefull byggnad som omfattas av PBL 8 kap. 13 och 14 §§." anges PBL 4 kap. 16 § 3 p. Denna punkt inne-

Hur Hagfors kommun valt att bemöta och beakta synpunkterna

Lantmäteriets synpunkter beaktas enligt följande:

Planområdesgräns:

Hagfors kommun har valt att ändra planområdesgränsen i östra delen så den följer fastighetsgränsen. Den befintliga underjordisk ledningen som berörs har försetts med egenskapsbestämmelse prickmark och administrativ bestämmelse för u-stråk - Område eller utrymme ska vara tillgängligt för allmännyttiga underjordiska ledningar. Erforderliga upplysningar har införts i planbeskrivningen - under rubrikerna *organisatoriska frågor och Fastighetsrättsliga frågor*. När den nya detaljplanen vinner laga kraft kommer motsvarande område som berör angränsande detaljplan att utgå.

Utfartsförbud och trafiksäkerhetsaspekter:

Utfartsförbud har införts på plankartan i linje som motsvarar befintlig kantsten mellan vägområde och infart/p-plats (allmän platsmark) respektive vägområde och parkmark till korsningen. I planbeskrivningen har angivits att i övrigt gäller, enligt väglagens § 39, att det krävs tillstånd från väghållaren (Trafikverket) för att ansluta ny utfart till allmän väg. Utfartsförbud har införts på plankartan i linje som motsvarar befintlig kantsten mellan vägområde och infart/p-plats (allmän platsmark) respektive vägområde och parkmark till korsningen.

En tillståndspliktig/byggnadsfri zon med 12 meters bredd har införts parallellt med vägarna inom allmän platsmark PARK längs riksväg 62 (Klarälsvägen) och väg 932 (vägen till Byn). Inom denna zon ska så långt som möjligt inte finnas byggnader eller andra anordningar som kan äventyra trafiksäkerheten enligt 47 § väglagen. Zonen har belagts med prickmark samt egenskapsbestämmelser för skydd mot störningar (skydd 1) skydd mot spridning av brandfarlig vätska, samt (skydd 2) att anläggningar eller andra konstruktioner som kan inverka menligt på trafiksäkerheten på riksväg 62 inte får utföras. I

bär att kommunen får precisera krav på byggnadsverk som behövs för att följa för-
vanskningsförbudet i 8 kap. 13 § när det kommer till sådana särskilt värdefulla
byggnadsverk som omfattas av reglerna i 8 kap. 13 §. Det är inte möjligt att genom
en planbestämmelse direkt reglera vilka byggnader som omfattas av bestämmel-
sena i 8 kap. 13 och 14 §§. Förvanskningsförbudet i 8 kap. 13 § gäller även om det
inte införs en planbestämmelse angående detta. När kommunen inför ett rivnings-
förbud eller en skyddsbestämmelse för en byggnad kan dock indirekt konstateras att
kommunen anser att byggnaden är en särskild värdefull sådan. Detta eftersom såd-
ana bestämmelser endast kan införas för byggnader som är särskilt värdefulla. Kom-
munen bör överväga att ta bort bestämmelsen q1.

För Lantmäteriet

Kristina Lindqvist

Kopia till: varmland@lanstyrelsen.se

PM-Kulturmiljö införs upplysningar om att platsen med skulpturen Bågskytten inte ska förseas med sithänkar p.g.a. att den delvis ligger inom hinderfri/byggnadsfri zon. *Hänvisning till PM-Kulturmiljö Steg 4.10.*

- Gång och cykelvägar:
Det fattas ca 70 meter gång- och cykelväg längs väg 932 (vägen till Byn/Torsbyvägen) omedelbart söder om planområdet, för att kunna sammanbinda befintlig gång- och cykelväg med gång- och cykelpassage/ övergångsställe över Klarälvsvägen/väg 62. Det finns även en befintlig gång- och cykelpassage/ övergångsställe till kyrkan över väg 932 till Byn.
Illustrationskartan ger exempel på hur Hagfors kommun skulle kunna tänka sig att utforma området i framtiden, bl a att anlägga ett nytt avsnitt med gång- och cykelvägar som sammanbinder befintlig struktur och som möjliggör att gång- och cykelvägar kan ledas in i planområdet och vidare till den så kallade Hembygdsparken och hembygdsgårdens östra entré/kyrkstallar som är belägen öster om planområdet. *Hänvisning till plankarta och planbeskrivning - Trafik / störningar samt illustrationskarta.*

- Skyddsbestämmelse (q1) revideras. Hänvisning till Hagfors kommuns svar på Värmlands Museums och Länsstyrelsens yttranden.

4. Trafikverkets synpunkter

Trafikverket ärendenummer
TRV 2019/108653
Länsstyrelsens ärendenummer
402-8933-2019
Kommunens ärendenummer
KS 2013/54-21

YTTRANDE
2019-10-21
Säker
1(2)



Hagfors kommun
Samhällsbyggnad
kommun@hagfors.se

Kopier
anika.ekblom@hagfors.se
meda.andersson@lansstyrelsen.se
lisa.lofvenhult@trafikverket.se
elinoz.ortengren@trafikverket.se
kajsa.soderqvist@trafikverket.se

Länsstyrelsen Värmland
Samhällsbyggnad
plan.varmland@lansstyrelsen.se

Trafikverkets yttrande avseende samråd av detaljplan för Bågskytten i Hagfors kommun

Ärendet

Trafikverket har tagit del av rubricerat ärende som syftar till att möjliggöra en mer flexibel användning av fastigheten genom att ändra användningen till centrumändamål (C) och bostadsändamål (B).

Ärendet berör riksväg 62 och länsväg 932 där Trafikverket är väghållare. Väg 62 utgör riksnätstrasse för kommunikationer enligt miljöbalken 3 kap 8 § och har pekats ut i Funktionellt prioriterat vägnät tre kategorier. Längs aktuella avsnitt (väg 62/932) uppgår ADT (ärsnedelbyggsstrafik) till 1130/1615 fordon varav cirka 12 respektive 8 % utgör tung trafik. Hastighetsbegränsningen är 50 km/h.

Trafiksäkerhetsavstånd

Vid planering av bebyggelse intill vägar behöver hänsyn tas till trafiksäkerhetsaspekter. Flera avstånd behöver beaktas däribland vägområde, säkerhetszon och tillståndspliktig zon/byggnadsfri zon.

Inom vägområde, det vill säga körbanan samt tillhörande sidoområde med diken och slänter, får inga byggnader eller andra anläggningar uppföras utan Trafikverkets särskilda tillstånd.

Kring vägar finns generellt en säkerhetszon som alltid måste beaktas. Det är området utanför körbanan som skall vara fritt från fysiska hinder i form av fasta oeffertsliga föremål, om inte ett räcke eller motsvarande skyddar mot påkörning. Säkerhetszonen bestäms av vägens sidoområdesutformning, den aktuella hastighetsbegränsningen och trafikmängd.

Den tillståndspliktiga zon som finns längs allmänna vägar omfattar 12 meter beräknat från vägområdet. Inom detta område skall det så långt möjligt inte finnas byggnader eller andra anordningar som kan äventyra trafiksäkerheten enligt 8 47 i väglagen. I de fall frågan prövas inom ramen för detaljplan anses Trafikverket generellt att motsvarande avstånd, det vill säga det Trafikverket kallar byggnadsfri zon, skall upprätthållas. Finns omständigheter som innebär att trafiksäkerheten inte försämrats kan avståndet kan minskas något, detta bör då motiveras och förutsättningarna beskrivas.

Buller

För bostadsbyggnader gäller numer förordningen om trafikbuller (SFS 2015:216) och ändringar har gjorts i PBL i syfte att öka bostadsbyggandet. I detta sammanhang har man särskilt lyft vikten av att man i hantering av bygglov och planer bör ta en bullerberäkning baserad på prognosår 2040 som underlag inför en prövning i frågan. Trafikverket vill därför betona vikten av att denna aspekt klarläggs innan bygglov lämnas.

Trafikverket Region Väst
Planering
051 15 Karlstad
Besöksadress: Hamntorget

Telefon: 0771 - 921 921
Telefonfax: 0243-750 90
trafikverket@trafikverket.se
www.trafikverket.se

Lars Olsson
Samhällsplanering
Direkt: 010-124 16 19
lars.o.olsson@trafikverket.se

Hur Hagfors kommun valt att bemöta och beakta synpunkterna

- Trafikverkets synpunkter gällande trafiksäkerhetsaspekter beaktas enligt följande i detaljplanen (plankarta och planbeskrivning):

En tillståndspliktig/byggnadsfri zon med 12 meters bredd har införts parallellt med vägarna inom allmän platsmark PARK längs riksväg 62 (Klarälvsvägen) och väg 932 (vägen till Byn). Inom denna zon ska så långt som möjligt inte finnas byggnader eller andra anordningar som kan äventyra trafiksäkerheten enligt 47 § väglagen. Zonen har belagts med prickmark samt egenskapsbestämmelser för skydd mot störningar (skydd 1) skydd mot spridning av brandfarlig vätska, samt (skydd 2) att anläggningar eller andra konstruktioner som kan inverka menligt på trafiksäkerheten på riksväg 62 inte får utföras. I PM-Kulturmiljö införs upplysningar om att platsen med skulpturen Bågskytten inte ska föras med sittbänkar p.g.a. att den delvis ligger inom hinderfri/byggnadsfri zon. *Hänvisning till PM-Kulturmiljö Steg 4.10.*

- Gång och cykelvägar:

Det fattas ca 70 meter gång- och cykelväg längs väg 932 (vägen till Byn/Torsbyvägen) omedelbart söder om planområdet, för att kunna sammanbinda befintlig gång- och cykelväg med gång- och cykelpassage/övergångsställe över Klarälvsvägen (riksväg 62). Det finns även en befintlig gång- och cykelpassage/ övergångsställe till kyrkan över väg 932 till Byn.

Illustrationskartan ger exempel på hur Hagfors kommun skulle kunna tänka sig att utforma området i framtiden, bl a att anlägga ett nytt avsnitt med gång- och cykelvägar som sammanbinder befintlig struktur och som möjliggör att gång- och cykelvägar kan ledas in i planområdet och vidare till den så kallade Hembygdsparken och kyrkstallar/hembygdsgårdens östra entré som är belägen öster om planområdet.

Hänvisning till plankarta och planbeskrivning - Trafik / störningar samt PM-Kulturmiljö Steg 1 och Illustrationskarta.

Vibrationer

Vid bostadsbebyggelse bör man också klara riktvärden för vibrationer (TDOK 2014:1021). Trafikverket tillämpar riktvärde för miljö kvalitet för vibrationer som innebär att 0,4 mm/s vägd RMS inte ska överskridas i permanentbostäder, fritidsbostäder och vårdlokaler, det vill säga utrymmen där människor vistas stadigvarande.

Risker

Väg 62 är utpekad som primär rekommenderad väg för transport av farligt gods vilket innebär att en bedömning bör göras av riskbilden utifrån vägens perspektiv. Hänsyn till farligt gods ska beaktas vid exploatering enligt de rekommendationer som berörd länsstyrelse anger för väg. Trafikverket vill uppmärksamma att eventuella skydds/riskreducerande åtgärder inte är godtagbara eller ska placeras inom vägområdet.

Det är positivt att det införs planbestämmelser för skydd mot spridning av brandfarlig vätska. Enligt planbeskrivningen införs även bestämmelser om att utrymningsväg ska finnas mot öster och att frisklufsintag ska vara placerade på byggnadens tak eller på fasad mot öster. Dessa ser dock inte ut att ha kommit med på plankartan.

Trafikverket hänvisar i övrigt till Länsstyrelsens bedömning.

Anslutning till allmän väg

Närheten till korsningen väg 62/239/932 gör att någon ny anslutning till väg 62 inte bör anordnas söder om den befintliga. Markering för "körbar förbindelse får inte anordnas" bör därför förlängas norrut fram till befintligt läge. En ny anslutning måste annars prövas i särskild ordning.

För att anlägga en ny eller ändra en befintlig anslutning till det allmänna vägnätet krävs tillstånd enligt väglagen § 39 och den sökande måste komma in till Trafikverket med en särskild ansökan om detta. Generellt eftersträvas ett minimerande av antalet anslutningar till det allmänna vägnätet av trafiksäkerhets skäl. Trafikverket har möjlighet att föreskriva villkor för ett sådant tillstånd. Ansökan hanteras av enheten Trafikmiljö, se trafikverkets hemsida för ytterligare information.
<http://www.trafikverket.se/hanster/ansok-om/tillstand/Ansokan-om-anslutning-till-allman-vag/>

Allmän plats

Den västligaste delen av planområdet, där busshållplatsen ligger, är planlagd som "GATA". Hållplatsen ingår i väghållningen för väg 62. Med hänsyn till vägens karaktär och att väghållningen är stadlig, bör användningen i stället anges som "VÄG".

Sammantagen bedömning

Trafikverket har utöver ovanstående synpunkter, främst gällande byggnadsfri zon, utfartsförbud och allmän plats, inget att erinra mot samrådshandlingarna.

Med vänlig hälsning

Lars Olsson, samhällsplanerare

Buller:

Hagfors kommun beaktar Trafikverkets synpunkter gällande kompletterande kompletterande utredningar. Användningsbestämmelse B tas bort från det före detta kommunhuset. Dessutom tas tidigare föreslagen ny byggrätt för användning C1B bort helt (samrådsförslaget). Inga byggrätter införs för användning B och inga bostäder eller lokaler där människor tillåts vistas stadigvarande ska tillåtas inom planområdet. Därmed bedöms inte någon geoteknisk utredning eller trafikbullerberäkning baserad på prognosår 2040 behöva tas fram och inte heller någon utredning om huruvida planen kan säkerställa att riktvärdet för buller från trafik kan uppfyllas. *Hänvisning till PM-kulturmiljö Steg 4.7.*

Vibrationer:

I detaljplanen införs ingen användning som medger bostäder eller boende av stadigvarande karaktär så som permanentbostäder, fritidsbostäder och vissa vårdformer. Därmed behöver ingen utredning tas fram om kravet på miljö-kvalitetsnorm med riktvärdet för vibrationer 0,4 mm/s vägd RMS kan uppfyllas. *Hänvisning till PM-kulturmiljö Steg 4.7.*

Risker:

Plankartan har kompletterats med planbestämmelse (b1) om att utrymningsväg ska finnas mot öster och att frisklufsintag ska placeras på tak eller mot öster.

Utfartsförbud:

Utfartsförbud har införts på plankartan i linje som motsvarar befintlig kantsten mellan vägområde och infart/p-plats (allmän platsmark) respektive vägområde och parkmark till korsningen. I planbeskrivningen har angivits att i övrigt gäller, enligt väglagens § 39, att det krävs tillstånd från väghållaren (Trafikverket) för att ansluta ny utfart till allmän väg.

Allmän plats/VÄG:

Allmän plats: Busshållplatsen ingår i TV väghållning och användningen har ändrats fram GATA till VÄG.

5. Ellevios yttrande

ELLEVIO

2019-10-25

1 (1)

Hagfors kommun

683 80 Hagfors

Detaljplan för Bågskytten

Ellevio AB har tagit del av detaljplanen för Bågskytten och har inget att erinra mot förslaget.

Ev frågor besvaras av Magnus Fredriksson tel 070-644 37 25

Med vänliga hälsningar

Ellevio

Asset Management and Design

Magnus Fredriksson, Nätplanerare, Landsbyggsdistribution

Hur Hagfors kommun valt att bemöta och beakta synpunkterna

Yttrandet föranleder inga åtgärder.

6. Teracoms yttrande



HAGFORS
KOMMUN

Annika Ekblom <annika.ekblom@hagfors.se>

Gällande förslag till detaljplan Bågskytten i Ekshärad, Hagfors.

1 meddelande

Carin Lätth <carin.lath@teracom.se>

Till: "annika.ekblom@hagfors.se" <annika.ekblom@hagfors.se>

31 oktober 2019 13:24

Hej Annika,

Teracom har ingen erinran gällande detaljplanen för Bågskytten i Ekshärad, Hagfors.

Med önskan om en fortsatt trevlig dag,

Carin Lätth
Avtalsansvarig Projektering

TERACOM

Box 30150
104 25 Stockholm
Besöksadress: Lindhagensgatan 122

Direktnr: 08-55542431
carin.lath@teracom.se
www.teracom.se

Yttrandet föranleder inga åtgärder.

SLUT.